

Metoden

Metoden er således en rasende vandring. Ikke bare mellem rummene, hvor de mere klassisk empiriske undersøgelser finder sted, men også mellem rummene og disse rum, som de tager sig ud hjemme i gravkammeret, hvor den mere begrebslige udfoldelse og forestillingen om det kommende fællesskab finder sted. Altså en rasende spadsergang mellem vandringen mellem selve rummene og vandringen mellem de forestillede rum i selve gravkammeret. Og ja, der melder sig selvfølgelig hvert andet øjeblik en panisk angst for at været gået for vidt, for i andres øjne at have blandet den personlige forestilling og offentlige virkelighed upassende sammen, eller for pludselig med egne øjne at indse at spadsereturen allerede for længst er skridtet ud i sindssyge. Men omvendt, og det er mit eget retoriske spørgsmål til den stemme, der hvisker sådan til mig, er det ikke altid den ordensbevarende magts arbejde at overvåge grænsen mellem det virkelige og det forestillede? Ønsker den netop ikke dermed at kvæle ethvert forsøg på at skabe en meningsfuld begyndelse – og at dræbe enhver meningsfuld forandring af det personlige, f.eks. det her skrivende *jeg*, som teksterne er med til at forskyde.

Jeg siger ikke sådan i hyldest til 'alle stemmer', heller ikke for at romantisere galskab eller hybride identiteter. Der *er* virkelig en fare for, i forsøget på at berige det virkelige med det forestillede, at talen (her i gravkammeret) om empirien løsriver sig, måske *har* løsrevet sig fra, den empiriske virkelighed (og skaber eller underbygger en katastrofal måde at være til på). Jeg spadserer ikke som en rasende af kærlighed til bevægelsen som sådan, men fordi jeg desperat leder efter et hvilepunkt (på vandringen); ikke af glæde over at alting flyder, men fordi enhver meningsfuld begyndelse er blevet kvalt i de flydende formers diktatur. Mit svar på migrationens spørgsmål er derfor heller ikke det automatiske 'ingen grænser!'

Jeg taler i stedet for om *grænseværdier*. Jeg taler om arbejdet med at bryde grænser ned, mens nye i samme øjeblik, nærmest i samme bevægelse, opblomstrer. Jeg taler om en anden måde at drage en grænse på. Jeg skal måske endda tale om nationale grænser som *forspildte grænser*, som en ven foreslog som titel, da en anden ven foreslog *Grænseværdier*. Jeg begynder at se på grænsen, men bestemt ikke den nationale grænsedragning, som en demokratisk mulighed.

Lad os tale om grænsesammenstød, der ikke kan reduceres til dem mellem migranter/aktivister og magthavere/offentlighed, men også skærer gennem denne akse. Jeg har i første omgang gjort det på det begrebslige niveau ved at tale om fællesskabsdannelse mellem aktivister og migranter som en meget kompliceret affære, der rejser nogle meget åbne spørgsmål:

- Hvordan forstår asylaktivister sig som politiske subjekter? Hvad sker der med denne selvforståelse i det aktivistiske møde og arbejde med migranter?
- Hvordan forstår migranter sig som politiske subjekter? Hvad sker der med denne selvforståelse i mødet og arbejdet med aktivister?
- I hvilken grad nedbrydes eller opretholdes skellet mellem 'aktivister' og 'migranter' i aktivisme? Hvilke politiske begrænsninger/muligheder indebærer inklusionen af migranter i aktivisme? Kan den alternative fællesskabsdannelse udfordre den nationale orden?

Lad mig her supplere med nogle spørgsmål formuleret frit efter Peter Nyers' artikel *Abject Cosmopolitanism*, der handler om aktivisme imod deportationer i en canadisk kontekst: Hvem har brug for beskyttelse? Hvem vil udføre beskyttelsen? Hvem repræsenterer dem, der har behov for beskyttelse? Kan de udsatte tale for sig selv? Hvilke muligheder og begrænsninger er der for flygtninge og migranternes politiske aktivisme? Kræver det indblanding fra andre borgere, hvis flygtninge og migranter skal kunne blive hørt og anerkendt som politiske aktører? Og ikke mindst: Hvordan påvirker flygtninge og migranternes deltagelse det politiske regime, der forstår deres politiske deltagelse som en umulighed?¹

Ifølge Nyers kan staten og dens repræsentanter ikke tolerere eller håndtere at ikke-borgerne taler, bliver politiske aktører, aktivistiske etc. Det er et spændende perspektiv, der rejser flere spørgsmål: Hvad vil det sige at flygtninge og migranter taler eller handler politisk eller bliver aktivistiske? Hvad kvalificerer disse betegnelser og det at tale, handle og 'blive aktivistisk' i det hele taget? Jeg vil først for alvor vende tilbage til ad teoretiske omveje, f.eks. gennem diskussioner af Giorgio Agambens begreb om flygtningen som *homo sacer*² og det Agamben-korrigerende begreb *migrationens autonomi* (Autonomy of Migration), men indtil da vil jeg henkastet spørge: Kunne de afviste irakiske asylansøgere i Kirkeasyl tale? Kan asylansøgere i

visAvis? Kan asylansøgere i Trampolinhuset handle politisk? Kan migranter i No Border-bevægelsen handle som aktivister?

Igen: Kan identiteterne 'aktivist' og 'migrant' overskrides med skabelsen af en mangfoldig og åben politisk subjektivitet til følge? Kan den alternative fællesskabsdannelse udfordre den nationale orden? Kan det nye fællesskab drage grænser på en anden måde?

Det er ikke bare teoretiske spørgsmål længere. Jeg vil nærme mig en mere fænomenologisk beskrivelse af, eller berøring med, de migranter og aktivister, jeg allerede er viklet ind i og min begrebsdannelse voldsomt mærket af. Ikke ensbetydende med at stå ansigt til ansigt med den sande anden i et rent mellemmenneskeligt møde uden for enhver kulturel og socialøkonomisk kontekst, der udraderer brugen af begreber. Faktisk er jeg på forhånd ramt af noget, jeg føler som en uendelig tøven. Jeg har ingenting at sige om alle de ansigter, f.eks. i Trampolinhuset, der har vist sig for mig i al deres udsathed og skrøbelighed. Jeg må ad mange begrebslige omveje, før jeg *for alvor kan begynde* at røre ved og tale om dem i deres singularitet og ukrænkelighed. Omvendt skal det enkelte ansigt, når denne begyndelse engang endelig begynder en egentlig begyndelse, blive den absolutte anden, det store spørgsmål, som begreberne og forestillingerne altid må opspore og slå ind på som bølger mod stranden, når de gentager og udfolder sig for at gribe politisk ind i verden.

For ikke at tale om alle de andre passager, som jeg må igennem for at nå frem (til begyndelsen). Alle ansigterne som de for tiden udviskede viser sig i gravkammeret, eller gravkammeransigtet, der sønderriver mig og alt omkring mig – eller blot rummets vægge, der ikke altid bevæger sig udad. Ikke kun når jeg spadserer rundt derinde, herhjemme, men overalt, fra rum til rum, slæber jeg rundt på det sneglehus. Ingenting kan jeg rumme. Ingen kan jeg komme i berøring med. Og selvfølgelig kan intet hjælpe noget, hverken i det ene eller andet rum. Tilgiv mig for den her metodiske forvirring, men for et øjeblik forekommer alle at være ansigtsløse skæbner, der er parkeret uden for.

---

¹ Peter Nyers: *Abject Cosmopolitanism, The Politics of Protection in the Anti-Deportation Movement*, s. 415. Fra antologien *The Deportation Regime - Sovereignty, Space, and the Freedom of Movement* (red. De Genova, Nicholas & Peutz, Nathalie), 2010

² Giorgio Agamben, *Homo Sacer - Sovereign Power and Bare Life*, 1998 [1995]